

FJORD KOMMUNE
Postboks 144
6211 VALLDAL

Saksbehandlar, innvalstelefon

Andreas Sandnes Granli, 71 25 84 27

Iverksetting av fellingsløyve på skadegjerande jerv - Fjord kommune

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til telefonisk søknad den 06.07.2021 og løyve gitt over telefon, samt e-post same dato frå Fjord kommune og frå tilsyn om skadefellingsløyve på jerv.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift omforvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Statsforvaltaren i Møre og Romsdal Fjord kommune løyve til felling av ein jerv i tidsrommet frå og med 06.07.2021 fram til 12.07.2021 kl. 12.00.

Fellingsløyvet gjeld innanfor Fjord kommune, avgrensa til beiteområdet nytta av Valldal og Fjørå beitelag. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde til der jerven har tatt sau og der jerven er observert. Statsforvaltaren har lagt særlegvekt på talet på beitedyr i området og at det er særst tidleg i sesongen. Det er ein pågåande skadesituasjon og jerven er observert i angrep på søye med lam, angrepet vart avverga av tilsyn som var på rett plass til rett tid. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau.

Nærare vilkår følger av dette brevet. Fjord kommune har ansvaret for fellingsforsøket.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av at det er dokumentert eit lam, tapt til jerv, samt at det var større skadar i området i fjor. Kommunen søkte om fellingsløyve 29.06 med bakgrunn i dokumentert jerveskade, statsforvaltaren avslo søknaden da det ikkje var andre funn eller dokumentasjon på tidspunktet, samt at beiteområdet ligg i jerveprioritert område. Det er før og etter dette lagt ned stor innsats i tilsynet og 06.07.21 avverja tilsynet eit pågåande angrep på sau. Tilsynet kom heilt innpå jerven før den gav opp og snudde. Tilsyn filma delar av episoden. Med bakgrunn i dette meiner kommunen og dyreeigar at det er ein pågåande skadesituasjon. Tida på året gjer at det ikkje er mogleg å tidlegsanke sauene for å unngå ytterlegare skade.

Etter at løyvet vart gitt, har statsforvaltaren fått melding frå Rauma kommune om tap av lam i Litlhånådalen natt til onsdag 07.07.21 og konfrontasjon mellom jerven og vokterhund.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b), og § 77, jf. Forskrift 18. mars 2005 nr. 42 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 13.

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):
«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avvergeskade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstava til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særleg tas hensyn til

- a. Områdets betydning som beitemark*
- b. Skadens omfang og utvikling*
- c. Potensialet for fremtidige skader*
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemtetyper dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 23. april d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) frå 1. juni 2021 – 15. februar 2021. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: *«Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 17,3 ynglinger). Terskelen for å tillatefelling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein»*

Statsforvaltaren sin vurdering

Etter naturmangfaldslova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt pålang sikt og at artane skal kunne førekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggst til grunn som retningslinjer ved offentlegmyndighetsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt

det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsett til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar. Alle ynglingar skal telje med i vurderinga av om bestandsmåla er oppnådd, uavhengig av om dei er innanfor eller utanfor forvaltningsområdet. Målsettinga er likevel å oppnå bestandsmåla innanfor forvaltningsområdet for jerv i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Rovbase viser at det hittil i år er påvist 14 ynglingar av jerv i region 6. Fem av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, tre innanfor definert yngleområde for jerv og to utafor. Bestandsmålet for både rovviltregionen og fylket er nådd. Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Førre var- prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Rovviltnemnda har for den kommande lisensfellingsperioden fastsett ei kvote på 2 jervar for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Ei eventuell felling av jerv som skadedyr før lisensjakta startar 10. september vil føre til tilsvarende fråtrekk i kvota for lisensfellingsperioden.

Erfaringane frå lisensfellingsperioden og frå forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen viser at det er vesentleg større utteljing i forhold til tildelt kvote under lisensfellinga enn det som er tilfelle ved forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen. Statsforvaltaren legg difor til grunn at fellingsløyve på ein skadegjerande jerv i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå, og skal berre setjast i verk om det ikkje finst anna tilfredsstillande løysing. Løyve for skadefelling skal rettast mot bestemte skadesituasjonar, og skal avgrensast i tid og rom. Skadefelling skal ikkje nyttast som eit bestandsregulerande tiltak.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. Dette er klårgjort i brev av 28.april 2014 frå Klima- og miljøvernministeren til fylkesmennene og rovviltnemndene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljøverndepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltnemndene, med kopi til fylkesmennene. I område som i forvaltningsplanen er definert som yngleområde for rovvilt skal terskelen for skadefelling vere høg. I rovviltprioriterte område skal beitenæringa tilpasse drifta til at det skal vere rovvilt i området.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at statsforvaltaren skal vurdere den konkrete situasjonen opp motfølgjande fire kriterium; området sin verdi som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader og moglegheter for å gjennomføre førebyggjande tiltak. I brev av 9.juli 2014 har klima- og miljøvernministeren gjeve nærare føringar for vurderingar av vilkår for skadefelling, og omgrepet skadepotensiale.

Utmarksbeitet har stor verdi for beitebrukarane. Det er dokumentert eit jervedrept lam i eit beiteområde med årvisse tap av sau til jerv. Dei dokumenterte tapa i fjor var større og begynte tidlegare enn tidlegare år. Skaden i år har oppstått tidlegare på året enn i fjor og sauane hadde ei knapp veke på beite før det vart dokumentert jerveskade, tilsynet har i tillegg inntrykk av at det

manglar lam, men det er vanskeleg å få full oversikt da søyene ikkje går med lamma til ei kvar tid. Vi legg til grunn at det no vert satt inn ressursar for å få betre oversikt over situasjonen. Det er potensiale for ytterlegare jerveskader utover i beitesesongen. Det at jerven var observert jagande på sau og at den var vanskeleg å skremme frå, i tillegg til dokumentert skade, gjer at statsforvaltaren vurderer at det er ein pågåande skadesituasjon.

Førre sesong var det seinare beiteslipp i området og tilgrensande område grunna klimatiske forhold. Det oppstod skade kort tid etter slipp og skadesituasjonen heldt fram gjennom sesongen med fleire tap og forsøk på felling. I år blei dyra sendt på beite tidligare og skaden har igjen oppstått kort tid etter slepp. Vanlegvis kjem tapa til jerv seinare i sesongen. Statsforvaltaren er uroa for at situasjonen no kan utvikle seg på same vis som førre sesong og at potensialet for ytterlegare skade og store tap er stort.

Sonefordelinga mellom jerveprioriterte og beiteprioriterte område skal forvaltast tydeleg, og det skal vere ein høg terskel for å gje skadefellingsløyve i jerveprioritert område. Det aktuelle beiteområdet ligg innafor jerveprioritert område, der ein skal prioritere å setje inn førebyggjande tiltak. Det er godt tilsyn i området og beitebrukarane har gått tilsyn jamleg for å halde oppsyn med situasjonen. Tilsynet avverja 06.07.21 eit angrep på sau ved å jage vekk jerven. Tilsynet melder at jerven var vanskeleg å jage vekk og at ho var om lag 5 meter frå jerven før den gav opp, delar av episoden er filma og oversendt oss. Vi legg vekt på denne situasjonen, tida på året samt dokumentert skade og tapa i førre beitesesong i vår vurdering av skadefellingsløyve.

Med bakgrunn i den dokumenterte jerveskaden og observasjonar gjort av tilsyn og tapssituasjonen i fjor, ventar vi at det vil oppstå ytterlegare tap til jerv i desse beiteområda dei komande vekene. Iverksetjing av tidleg nedsanking som skadeførebyggjande tiltak er mindre aktuelt som tiltak på denne tida av året, og vil berre vere ei nødløysing dersom tapa blir ekstra store framover mot hausten og andre verkemiddel ikkje kan ventast å ha effekt. Vilkåra i rovviltforskrifta § 9 for å gje skadefellingsløyve er til stades.

Sjølv om det er vanskeleg å lukkast med felling av jerv på barmark, finn vi at den skadesituasjonen som har starta opp gjer at det er rett å prøve å felle jerv tett på der jerven er observert i angrep på sau og der det er funne kadaver i år.

Statsforvaltaren legg til grunn at fellingsforsøket vert gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Det vert sett av ei økonomisk ramme på kr 60 000,- for kompensasjon for jegerar som deltek i fellingsforsøket (§ 9a).

Slik det går fram av kommentarane til § 9a i rovviltforskrifta har Klima- og miljødepartementet fastsett ein døgnssats på kr 1600,- pr. deltakar i fellingsforsøk. Kommunen kan betale ut godtgjering på inntil døgnssatsen pr. deltakar etter rapport (timelister) frå fellingsleiar. Dekning av feriepengar og arbeidsgivaravgift kjem i tillegg, jamfør brev om betinga skadefelling frå Miljødirektoratet 28. mai i år.

Vi oppfordrar til tett oppfølging av situasjonen og at innmelding av eventuelle skader og/eller kadaver får prioritet. Vi oppfordrar vidare til at tilsynet følgjer opp fargekoda søyer for å fange oppeventuelt manglande lam, slik at ein får god oversikt over eventuelle tap. Nye observasjonar og kadaverfunn er viktige for vurdering av tiltak.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1,3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03.2005, gir statsforvaltaren Fjord kommune fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv.

Statsforvaltaren innvilgar kr 60 000,- til jegerløn (§9a).

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:

- a. Fellingsløyvet gjeld frå 06.07.2021 til 12.07.2021 kl. 12.00.
- b. Fellingsløyvet gjeld innafor Fjord kommune, avgrensa til beiteområda nytta av Valldal og Fjørå beitelag. Fellingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år.
- c. Fellingsløyvet vert gitt til Fjord kommune, som er ansvarleg for fellingsforsøket.
- d. Jervetispe i følgje med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.
- e. Håvard Heggen er fellingsleiar. Medlemmer i fellingslaget er meldt inn til Statsforvaltaren. Endringar skal meldast inn til Statsforvaltaren før nye medlemmer kanta del i oppdraget. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
- f. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
- g. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
- h. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldast til Statsforvaltaren på mobilnummer 9092 6016 og Statens naturoppsyn.
- i. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om påskote dyr er truffe eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Statsforvaltaren og næraste politimynde (tlf: 02800). Statsforvaltaren avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.
- j. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller Statsforvaltaren ber om det.
- k. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigarsin jaktrett, jf. viltloven § 35.
- l. Det er krav til rapportering knytt til skadefellingsforsøket. Fellingsleiar skal utarbeide ein fellingslogg som rapporterast vi Miljøvedtaksregisteret etter at skadefellingsløyvet er utgått, jamfør rettleiar M-1440 | 2019. Sluttrapport skal vare levert seinast **1. august 2021**.

Klage

Dette vedtaket kan klagast på innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngjevast og skal stilast til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka(e-postvarsling).

Med helsing

Bjarne Otnes (e.f.)
fagleiar naturforvaltning

Andreas Sandnes Granli
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

**Statsforvalteren i Trøndelag
SNO v/MILJØDIREKTORATET**

Postboks 2600

Postboks 5672 Torgarden

7734

7485

STEINKJER

TRONDHEIM